

Miloslav Trnka

Olympionik Karel Ardelť nepřišel na svět v Praze, ale v Písku

Inženýr architekt Karel Ardelť (1889-1978) se neproslavil jen titulem Mistra republiky v tenisu (dvouhra mužů, 1920), nebo účastí na VII. Olympijských hrách v Antverpách, Belgie, ve dnech 20. dubna - 12. září 1920, ale především jako metodik lehké atletiky, publicista, autor populární příručky „Jak se naučit hrát tenis dřív než ostatní (1935, další vydání 1936 a 1948) a redaktor měsíčníku „Stolní tenis a tenis“. S bílým sportem začínal na kurtech doma v Písku. Trénoval a hrál tu i po celou dobu svých vysokoškolských studií architektury na ČVUT.

V Praze se pak stal tenisovým reprezentantem. Za Republiku Československou startoval několikrát v Davis Cupu (proti Belgii r. 1921, proti Austrálii v anglickém Rohamptonu 1922). Téhož roku hrál i ve Wimbledonu a na Sportovních hrách v Římě. Aktivní kariéru ukončil r. 1924. Žil v Černošicích u Prahy, ale na kurty se ještě vrátil v roce 1927, aby našemu týmu pomohl vybojovat vítězný zápas v DC s Itálií. Později se dál věnoval metodické činnosti v tenisovém svazu

při ČSTV, projektoval řadu tenisových hřišť, mimo jiné i tenisové kurty a stadion LTC Praha na Letné. Vyznamenání Za zásluhy o rozvoj československé tělesné výchovy a sportu obdržel r. 1964, zemřel v Praze 14. února 1978.

Jako místo jeho narození bývá nesprávně uváděna Praha (např. v Biografickém slovníku českých zemí, 1. sešit - A, s. 116, Praha 2004). Příčinou omylu je Ardelťův biogram zveřejněný r. 1927 v „Albu reprezentantů všech oborů veřejného života československého“: „*Ardelť Karel *1889 v Praze, vynikl nejprve jako lehký athlet, později jako tennista. Krom řady vítězství domácích dobyt zasloužených úspěchů na turnajích v cizině. Jeho svědomitost sportovní vnutila mu také pero do ruky a tak obohatil naši skrovnou tenisovou literaturu řadou článků, vynikajících bystrým pozorováním.*“ Autorem textu byl Dr. Prokop Bureš, tehdejší referent Ministerstva veřejného zdravotnictví a tělovýchovy, činovník Čsl. Lawn-tenisové Asociace a Čsl. olympijského výboru.

V onom Albu ... (1927) se také před zraky celého národa ocitla Ardelťova fotografie. Tisícistránková kniha tenkrát vychýlila vzhůru i návštěvnost všech knihoven a veřejných čítáren. Dílo obsahovalo přes pět tisíc portrétních snímků a krátkých životopisů tehdejších elit mladé republiky. Vydání mělo mimořádnou vládní prioritu. Jeden výtisk vážil osm kilogramů. Pražské nakladatelství knihu expedovalo průběžně až do léta 1928, k blízcím se říjnovým oslavám prvního desetiletí Republiky. Shromažďování informací pro tak obrovský výběr osob včetně výroby 5000 štočků k fotografiím (některé z nich dodala také budějovická firma B. Pejša & spol.) se neobešlo bez problémů. Koho do této výkladní skříně republiky zařadit? Nešlo o žádnou procházku růžovým sadem. Pan nakladatel Josef Zeibrdlich o tom poznamenal:

„Zdolání našich redakčních překážek bylo rovněž výkonem mimořádným. Politika byla tím nejnebezpečnějším úskalím, jemuž nám bylo stále se vyhýbat, ale proti němuž jsme byli ze všech stran hnáni, snažíce se svorně všechny ty význačné HLAVY vedle sebe seskupiti ... Se zaujatostí jednotlivců, tříd a stavovských skupin mezi sebou, bylo nám často sváděti tuhé boje. Těž mínění 42 pánů redaktorů jednotlivých oborů a statí se arci často až protichůdně rozcházelo, konec konců však přece byl nalezen modus jednotící a konečný.“

Vážné i usměvavé tváře z Alba, sportovně řečeno, své profesní i privátní grandslamové turnaje už dohrály. Všichni ve vyměřeném čase, někdy v tajbrenku. Státu nepochybně odvedli dobrou práci, ať už v přímém, nebo liftovaném podání i v returnu. Někteří z nich při hře preferovali volej - úder hraný dřív než se míček dotkne dvorce a vítězili. A to až do září 1938, kdy přišel politický stopbal - Mnichovský diktát - úder od soupeře (Británie, Francie, Německo, Itálie) se silnou spodní falší dopadající hned za síť.

Pramen a literatura

- Záznam o narození budoucího olympionika v písecké matrice:
Karel Čestmír Theodor Ardelť *28. ledna 1889 Písek, Budějovické předměstí č. 228.
Rodiče, otec: Karel Josef Ervin Ardelť, toho času c. k. místopředsedou konceptní praktikant v Písku [později sekční šéf Ministerstva školství v Praze, pozn. aut.], syn Theodora Ardelťe, c. k. gymnasiálního profesora v Písku a jeho choti Marie rodem Quiqueréz z Chebu.
Matka: Bohuslava, dc. Františka Tonnera, ředitelka c. k. vyšší reálné školy v Písku a jeho manželky Josefy roz. Procházkové z Maršovic.
Státní oblastní archiv v Třeboni. Sběrka matrik Jihočeského kraje [on line]
Fara Písek, kniha 23, N 1884-1889, s. 347, sn. 350. Digitální archiv SOA v Třeboni.
- Album reprezentantů všech oborů veřejného života československého. Ed. František Sekanina. Vydalo Umělecké nakladatelství Josef Zeibrdlich, Praha 1, Bílkova 17. Praha 1927, s. 888, portrétní foto s. 817.

Kolář -mt, 1968